

Fegnaðist um at ongin mansskaði hendi av eldinum

Hann sat í klippistólinum í Sandavági, tá ið telefonin ringdi, men ikki fyrr enn hann var liðugur at klippa sær uppdagaði hann, at eldur var í virkinum

Víkuskiftið stundaði til, so hann avgjórði at fara at klippa sær hendan fríggjamorgunin. Stjórin á Varðanum, Bogi Jacobsen, var í Sandavági har hann býr, hendan fríggjadagin 9. Juni 2017.

Tedtelefonin ringdi meðan hann sat í stólinum, men hann tók hana ikki fyrr enn hann var liðugur at klippa sær.

Tá vísti tað seg, at fleiri høvdu ringt, og fleiri høvdu sent sms um, at eldur var í virkinum á Tvøroyri.

Hetta var sjálvandi eitt sindur skakandi, men ikki so at panikkur kom í.

– Eg hugsaði, at talan var um ein lítlan eld í einum parti av virkinum – ikki meira enn tað, men skjótt vísti tað seg, at hetta var størri enn so, sigur Bogi Jacobsen, stjóri, um hendan dagin, eldur kom í nýggja uppsjórvirkið á Tvøroyri.

Hann sigur, at tað framvegis gekk ein løta, til tað av álvara gekk upp fyri sær, hvussu álvarsligt hetta var.

– Tað er torført at fyrstilla sær, at eldur kemur í eitt fiskavirki. Alt er gjørt úr betong og rustfríum stáli, so hvussu skal tað brenna. Tað ber næstan ikki til, heldur man, sigur stjórin.

Ongin mansskaði

Eldur var í, men tað gekk rímuliga skjótt at tryggja, at øll komu út av virkinum í góðari tíð.

– Tá ið vit finga staðfest, at ongin vandi var fyri mansskaða, tí øll sluppu út av virkinum í øllum góðum, lætnaði og tá bar til at hugsavna seg um, hvussu eldurin skuldi basast, sigur Bogi Jacobsen.

Hann er eisini serliga fegin um, at á virkinum høvdu tey gjørt eina skipan, sum skrásetti, hvør fór inn og út av virkinum. Hetta var í veruleikanum ein heimagjörd skipan, men hon tryggjaði, at ein persónur á virkinum visti, hvør var til arbeiðis og hvør ikki var inni á virkinum.

Risaeldur

Eldurin á Tvøroyri hendan fríggjadagin í juni 2017 var ikki nakar lítill eldur, sum lættliga kundi basast.

Hann bleiv so ógvusligur, at hvørki betong ella stáltragarar hildu fyri honum, hóast hetta hendi á einum flakavirki, har nógva vatn verður brúkt í framleiðsluni.

Orkan at basa slíkum eldi var als ikki til staðar í Suðuroy. Tí var neyðugt eisini at flyta fólk burtur úr økinum har eldurin var, og har roykurin kom á. Skúlin stongdi og børnini vóru flutt burtur.

– Sjálvur var eg norðanfyri, og vit royndu at leiga tyrluna suður, men hon var í rutuflúgvning, so tað gekk ein løta til Strandferðslan segði, at tað fór at bera til, men áðrenn hon kom vestur á flogvøllin, boðaðu tey frá, at tey ikki longur ráddu yvir tyrluni. Nú var hon vordin partur av tilbúgvningini, sigur Bogi Jacobsen.

Tað eydnaðist honum at koyra til Havnar og sleppa við tyrluni fyrsta túrin suður.

– Vit vóru ikki meira enn farin úr Havn, tá ið tyrluskiparin vísti okkum á, at roykurin av virkinum longu sást. Tástaðni gekk tað av álvara upp fyri mær, hvussu ógvusligt hetta var, sigur stjórin.

Tað vísti seg eisini, tá ið hann kom suður, at eldurin hevði fingið fastattøkur á virkinum, og hitin var øgilgur.

– Vit høvdu sera gott samstarv við myndugleikarnar

um, hvussu vit skuldu gera. Boð vóru send eftir Brimli og danska verjuskipið kom eisini suður. Í veruleikanum var tað ikki fyrr enn Brimil kom, at tað munaði nakað at køla niður, sigur stjórin.

Eisini komu fleiri brandbilar suður á Tvøroyri við Smyrli seinni út á dagin.

Hann sigur, at ótti var allatíðina fyri, at tað ammoniak sum var á virkinum, kundi sprengjast av hitanum, men tað vísti seg aftaná, at tær trygdarskipanir, sum vóru í sambandi við ammoniak virkaðu sum tær skuldu.

– Teir ventilarnir, sum skuldu forða fyri, at trýstið bleiv ov høgt, um tað bleiv ov heitt, virkaðu eftir forsirftunum. Tað var sjálvandi viðvirkandi til, at tað ikki gjørdist upp aftur ógvusligari.

Sum dagurin leið fekst so við og við tamarhald á støduni, men tað stóð greitt, at virkið var brent í grund.

Tó so, frystigoymslan helt, og tey nøkur túsnd tonsini av lidnari vóru fingið ikki skaða.

– So hóast hetta var ógvusligt og kostaði tíð og pengar, so var tað ein stórur lætti, at ongin mansskaði hendi. Tað var eisini gott, at vit høvdu eina skipan, sum kundi siga okkum neyvt, hvør var inni á virkinum, tá ið vit evakueraðu, sigur Bogi Jacobsen.

Nýtt virki

Tað var avgjört so at siga beinanvegin, at eitt nýtt virki skuldi byggjast upp aftur.

Tey starvsfólk, sum vóru í føstum starvi hildu fram í arbeiðinum. Tey vístu øll, at tey vóru sinnaði at arbeiða við endurbyggingini, sjálvt um tað ikki altíð var júst innan teirra fakakið.

– Tey stóðu fyri uppruddingini, sum tók tíð, og tey vóru eisini við at byggja nýggja virkið, sigur stjórin.

Hetta bar alt til, tí at virkið var tryggjað væl, tá ið skaðin hendi.

Enn er ikki greitt, hóast serfrøðingar hava kannað eldsbrunan, hvar eldurin kyknaði, og hvar orsøkin var.

Í dag stendur nýggja virkið á staðnum, sum tað gamla var, men nýggja virkið er bygt við tí vitan og teimum royndum, sum Varðin Pelagic fekk við gamla virkinum.

– Ja, í dag hava vit eitt nýtt virki, sum er meira númeratans enn tað gamla. Vit hava munandi betri arbeiðsgongdir, og sumt er meira automatiserað. Kapasiteturin er eisini øktur, sigur Bogi Jacobsen, stjóri.

Nýggja virkið á Tvøroyri er bygt á sama stað, sum stað gamla virkið stóð. Nýggja virkið er bygt við tí vitan og teimum royndum, sum Varðin Pelagic fekk við gamla virkinum